

Sygn. akt V **GC 57/20**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2020 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu V Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Stanisław Dziurlikowski
Protokolant:	sekretarz sądowy Marta Maresz

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2020 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko M. B.

o zapłatę

I oddala powództwo;

II zasądza od powoda Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz pozwanego M. B. kwotę 1.817 zł (tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt V GC 57/20

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 7 sierpnia 2020 r.

Powód Towarzystwo (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wniósł w dniu 25 sierpnia 2017 roku (data stempla pocztowego) do Sądu Rejonowego we Włocławku pozew przeciwko M. B. o zapłatę kwoty 6.875,74 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu. W uzasadnieniu powód wskazał, iż M. B. będący podwykonawcą (...) sp. z o.o. uszkodził podczas prac ziemnych kabel na szkodę (...) S.A. Poszkodowany zwrócił się do spółki (...) z roszczeniem o naprawienie szkody. Powód jako ubezpieczyciel M. wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie w wysokości 6.875,74 zł. Pozwem w niniejszej sprawie powód dochodzi roszczenia regresowego od pozwanego jako sprawcy szkody.

Na rozprawie w dniu 8 sierpnia 2018 r. pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa. Pełnomocnik podniósł zarzut braku legitymacji biernej pozwanego, bowiem podwykonawcą spółki (...) była spółka cywilna (...), a nie M. B.. Ponadto wskazał, że przedłożona przez powoda polisa nie obejmowała zakresem ubezpieczenia dnia, w którym powstała szkoda. Zdaniem pełnomocnika pozwanego powód nie wykazał odpowiedzialności pozwanego za szkodę.

Postanowieniem z dnia 5 listopada 2019 r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy wyznaczył Sąd Rejonowy w Toruniu do rozpoznania niniejszej sprawy.

Sąd ustalił, co następuje :

W dniu 4 sierpnia 2015 r. we W. przy ul. (...) doszło do powstania szkody w postaci uszkodzenia linii energetycznej średniego napięcia (15 kV) (...) – kabel typu HAKnFtA 3x120 mm². Tego dnia sporządzona została notatka służbowa, w której wskazano jako sprawcę firmę (...). Jako sprawca szkody podpisała się pod notatką osoba nazwiskiem (...).

Zgłoszenia szkody dokonał w dniu 19 maja 2016 r. Z. S. działający w imieniu poszkodowanego (...) S.A. W formularzu zgłoszenia szkody wskazał, że została ona spowodowana w trakcie prac ziemnych z użyciem koparki. Podano, iż szkodę spowodowała firma podwykonawcza, tj. (...) S.C. z W., lecz odpowiedzialność ponosi (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. jako główny wykonawca.

(dowody: formularz zgłoszenia szkody – k. 16; notatka służbowa – k. 17)

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. w dniu 22 stycznia 2016 r. zawarł z powodem Towarzystwem (...) spółką akcyjną z siedzibą w W. umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Umowa obowiązywała w okresie od 24 stycznia 2016 r. do 23 stycznia 2017 r., suma gwarancyjna wynosiła 1.000.000 zł. Powód wystawił polisę nr (...).

(okoliczności bezsporne, nadto dowód: polisa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej – k. 15)

Pismem z dnia 8 czerwca 2016 r. (...) S.A. przesłał powodowi szczegółową specyfikację rozliczającą koszty usunięcia szkody. Poszkodowany poinformował, że na podstawie kalkulacji kosztów szkody wystawił na rzecz spółki (...) notę obciążeniową nr (...) na kwotę 7.375,74 zł.

(dowód: pismo z dnia 8 czerwca 2016 r. wraz z załącznikami – k. 18-27; nota obciążeniowa – k. 28)

Decyzją z dnia 10 czerwca 2016 r. (...) S.A. z siedzibą w W. przyznał na rzecz (...) S.A. odszkodowanie w wysokości 6.875,74 zł. Kwota została wypłacona poszkodowanemu w dniu 13 czerwca 2016 r.

Pismem z dnia 30 czerwca 2016 r. powód zwrócił się do (...) z roszczeniem regresowym, żądając zapłaty kwoty 6.875,74 zł. Pismem z dnia 26 lipca 2017 r. pełnomocnik powoda skierował do M. B. kolejne wezwanie do zapłaty powyższej kwoty.

Pismem z dnia 2 sierpnia 2017 r. pełnomocnik pozwanego poinformował, że nie uznaje istnienia podstaw prawnych do wypłaty kwoty wymienionej w wezwaniu. Wskazano, że nie powstało żadne roszczenie spółki (...) przeciwko M. B., a w związku z tym nie mogło przejść na ubezpieczyciela.

W dniu 20 października 2016 r. pełnomocnik powoda skierował do pozwanego kolejne wezwanie do dobrowolnego uiszczenia kwoty 6.875,74 zł.

(dowód: decyzja z dnia 10 czerwca 2016 r. – k. 29-30; wezwanie do zapłaty – k. 31-32; pismo z dnia 2 sierpnia 2017 r. – k. 33; wezwanie przedprocesowe wraz z dowodem nadania – k. 34-35; wezwanie przedprocesowe wraz z dowodem nadania – k. 36-37; potwierdzenie wykonanej operacji – k. 55)

Sąd zważył, co następuje :

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie przedłożonych przez powoda dokumentów, których wiarygodność nie była przez pozwanego kwestionowana, a i Sąd nie znalazł powodów by uznać je za niemiarodajne.

Sąd na mocy art. 217 § 2 k.p.c. pominął dowód z dokumentów przedłożonych na rozprawie w dniu 8 sierpnia 2018 r. przez pełnomocnika pozwanego. Przepis powyższy stanowi, że sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności.

Wskazać należy, że M. B. został zobowiązany do złożenia odpowiedzi na pozew w terminie 14 dni zarządzeniem, które doręczono mu w dniu 12 marca 2018 r. Dokumenty przedłożone niemal 5 miesięcy później należało zatem uznać za spóźnione wnioski dowodowe.

W niniejszej sprawie okolicznościami niespornymi pozostawał fakt zaistnienia szkody w mieniu (...) S.A., do czego doszło w dniu 4 sierpnia 2015 r. oraz wypłacenie przez powoda odszkodowania na rzecz poszkodowanego w kwocie 6.875,74 zł. Pozwany kwestionował jednak odpowiedzialność pozwanego za szkodę, wskazywał również na fakt, że do zdarzenia szkodowego doszło w okresie, który nie był objęty umową ubezpieczenia powoda ze spółką (...). Nadto podnosił zarzut braku legitymacji biernej po stronie pozwanego.

W pierwszej kolejności zarzut braku legitymacji biernej okazał się chybiony. To prawda, że za stronę umowy podwykonawstwa uznawano spółkę cywilną, w której pozwany był jednym ze współników. Nie ma wątpliwości, iż powód mógł dochodzić roszczenia przeciwko któremukolwiek ze współników.

Powód wywodził swoje roszczenie z art. 828 § 1 k.c. w zw. z art. 441 § 3 k.c., podnosił również, że wypłacił odszkodowanie spółce (...) w związku z roszczeniem skierowanym przez nią wobec (...) sp. z o.o. w oparciu o art. 474 k.c.

Wskazać należy, że art. 474 k.c. nie mógł mieć zastosowania. Stanowi on, że dłużnik odpowiedzialny jest jak za własne działanie lub zaniechanie za działania i zaniechania osób, z których pomocą zobowiązanie wykonywa, jak również osób, którym wykonanie zobowiązania powierza. Przepis powyższy stosuje się także w wypadku, gdy zobowiązanie wykonywa przedstawiciel ustawowy dłużnika. Trzeba jednak zauważyć, iż norma ta dotyczy tzw. odpowiedzialności kontraktowej, tj. odpowiedzialności dłużnika wobec wierzyciela związanej z istniejącym zobowiązaniem. W omawianym przypadku brak było stosunku obligacyjnego między spółką (...), a poszkodowanym. Nie było więc podstaw, by ubezpieczyciel uznał roszczenie (...) S.A. oparte na przepisie art. 474 k.c.

Należy wskazać, że ewentualna odpowiedzialność spółki (...) wynikała nie z kontraktu, lecz z deliktu. Zastosowanie mógł mieć zatem art. 429 k.c., zgodnie z którym kto powierza wykonanie czynności drugiemu, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną przez sprawcę przy wykonywaniu powierzonej mu czynności, chyba że nie ponosi winy w wyborze albo że wykonanie czynności powierzył osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności. Należy jednak zauważyć, że, gdyby nawet przyjąć, iż wykazano sprawstwo pozwanego, to spółka (...) nie ponosiłaby odpowiedzialności, ponieważ jej podwykonawca był profesjonalistą, trudniącym się wykonywaniem czynności budowlanych, co w świetle powyższego przepisy wyłącza odpowiedzialność powierzającego wykonanie czynności. Nie wiadomo zatem na jakiej podstawie spółka (...) przyjęła odpowiedzialność za szkodę spowodowaną rzekomo przez pozwanego.

Jeśli chodzi o art. 828 § 1 k.c., na którym z kolei powód opierał swoje roszczenie wobec pozwanego, to wskazać trzeba, że nie mógł mieć zastosowania w niniejszej sprawie. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli zakład pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem ubezpieczyciela. Wskazać należy, że przepis ten ma zastosowanie w sytuacji, kiedy przed wypłatą odszkodowania ubezpieczającemu przysługuje roszczenie przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę. Nawet gdyby przyjąć odpowiedzialność za szkodę pozwanego, to trzeba podkreślić, że roszczenie wobec niego miałyby spółka (...) jako poszkodowany. Ubezpieczający, tj. spółka (...), nie była poszkodowanym w wyniku zdarzenia z dnia 4 sierpnia 2015 r., a więc nie przysługiwało mu roszczenie wobec pozwanego, stąd wypłata odszkodowania nie mogła spowodować przejścia nieistniejącego roszczenia na zakład ubezpieczeń.

Powód wskazywał również na art. 441 § 3 k.c., który stanowi, że ten, kto naprawił szkodę, za którą jest odpowiedzialny mimo braku winy, ma zwrotne roszczenie do sprawcy, jeżeli szkoda powstała z winy sprawcy. Mając na uwadze

wcześniejsze rozważania, należy jednak zwrócić uwagę, iż powód nie wykazał, by to spółka (...) odpowiadała za szkodę z dnia 4 sierpnia 2015 r., przy założeniu, że jej sprawcą był pozwany.

Podsumowując dotychczasowe rozważania, Sąd uznał, iż powodowi nie przysługiwało roszczenie regresowe wobec pozwanego. Na marginesie warto zauważyć, iż trafnie zwrócił uwagę pełnomocnik pozwanego, że powód nie wykazał zawarcia umowy ubezpieczenia ze spółką (...), która obejmowałaby dzień powstania szkody.

Przechodząc do dalszych rozważań wskazać należy, że pełnomocnik pozwanego zakwestionował odpowiedzialność M. B. za szkodę z dnia 4 sierpnia 2015 r. Sąd doszedł do przekonania, że powód istotnie nie przedstawił wystarczających dowodów pozwalających na przesądzenie, iż sprawcą szkody był pozwany. Jedynym w istocie dowodem jest notatka służbowa sporządzona w dniu szkody, w której wskazano jako sprawcę firmę (...) z W., jednak w imieniu sprawcy podpisała się tylko osoba o nazwisku (...). Powód nie przedstawił jakichkolwiek dodatkowych informacji, w szczególności nie wykazał by mężczyzna ten był pracownikiem pozwanego. Wskazać należy, że pozwany nigdy nie przyjął swej odpowiedzialności za szkodę, przeciwnie, kwestionował ją już na etapie przedsądowym. Pomimo tego powód nie przejawiał inicjatywy dowodowej ukierunkowanej na wykazanie, że to na pozwanym ciążyła wina za zdarzenie szkodowe z dnia 4 sierpnia 2015 r. W ocenie Sądu powód nie udowodnił sprawstwa pozwanego, stąd niemożliwe było uwzględnienie powództwa również w oparciu o instytucję bezpodstawnego wzbogacenia. Nie zostało bowiem wykazane by zapłata odszkodowania przez powoda przysporzyła pozwanemu korzyści majątkowej w postaci zmniejszenia jego pasywów poprzez spłaty jego długu. Brak bowiem podstaw do stwierdzenia, że to pozwanego obciążał obowiązek naprawienia szkody.

Mając powyższe na uwadze, powództwo należało oddalić.

O kosztach procesu orzeczono jak w punkcie 2. sentencji wyroku zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W niniejszej sprawie stroną przegrywającą był powód i to on winien pokryć koszty postępowania poniesione przez pozwanego. Do kosztów postępowania należy zaliczyć koszty zastępstwa procesowego w kwocie 1.800 zł, ustalone zgodnie z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (tekst jedn. z dnia 3 stycznia 2018 r. - Dz.U. z 2018 r. poz. 265) oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w kontrolce uzasadnień,
2. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełn powoda,
3. Akta z wpływem lub po upływie 20 dni od doręczenia wraz z z.p.o.

T., 31 sierpnia 2020 r.

Sędzia Stanisław Dziurlikowski